

РАЗПОРЕЖДАНЕ

гр. София, 21.07.2021 г.

С разпореждане от 10.03.2021 г. на председателя на ВКС е образувано т. д. № 1/2021 г. на ОСГК за приемане на тълкувателно решение по въпроса:

Допустимо ли е ненавършило пълнолетие дете да направи отказ от наследство и представлява ли той отказ от права по смисъла на чл.130, ал.4 СК?

След проведено заседание на комисията, определена за изготвяне на проект за тълкувателно решение, за преценка допустимостта на искането, на председателя на Върховния касационен съд е представено предложение, с което комисията приема, че искането за постановяване на тълкувателно решение от ОСГК на ВКС по горепосочения въпрос е допустимо и въпросът не следва да се редактира. С разпореждане от 29.04.2021 г. на председателя на ВКС тълкувателното решение е насрочено за 18.11.2021 г. и е изпратено на лицата по чл. 129 ГПК, които могат да изразят становище в срок до 30.07.2021 г.

След образуване на тълкувателното дело постъпи сигнал, вх. № 4903/04.06.2021 г. на съдии от Софийски районен съд, Трето г.о. , брачни състави за наличие на противоречива съдебна практика по въпроса:

„ При издаване на разрешение по реда на чл.130, ал.3 СК от районния съд, за извършване на действия на разпореждане с недвижими имоти, с движими вещи чрез формална сделка и с влогове, както и с ценни книги, принадлежащи на детето, следва ли да се изисква представяне на доказателства за приемане на наследството по опис?“

Сигналът е докладван на комисията, назначена за изготвяне на проект за тълкувателно решение по т. д. № 1/2021 г. на ОСГК.

След като се е запознала с материалите по сигнала, комисията е констатирала наличие на противоречива практика по посочения въпрос и е изготвила предложение до председателя на ВКС въпросът да се включи в предмета на т.д. № 1/2021 г., поради връзката му с чл. 130, ал. 3 и ал. 4 СК или да се направи предложение за образуване на отделно тълкувателно дело. Съображенията на комисията са следните:

Според едното от поддържаните в съдебната практика становища по въпроса, няма пречка наследството да се приеме мълчаливо, т. е. признато е правото на недееспособния да приеме наследството чрез конклюдентни действия на законния му представител. За отговорността на наследника значение има дали е приел или е направил отказ от наследството. Приемането на наследството по опис е от значение за това, дали недееспособният ще отговоря до размера на полученото наследство, или

неограничено, съобразно дела му от наследството. При мълчаливо приемане, ако се окаже, че наследството е обременено с повече дългове, отколкото с права, то дори и да не е извършен опис, отговорността на недееспособния остава ограничена и не може да надхвърли размера на полученото имущество. Ако не е съставен опис, такъв може да се извърши допълнително, включително и по време на принудителното изпълнение. В този случай бездействието на законния представител няма за последица лишаването на недееспособния от наследственото му качество и от правото да приеме наследството по опис /приложено Решение по в. гр. д. № 8380 от 2016 г. на СГС и Решение по ч. гр. д. № 8411 от 2019 г. на СГС; Решение г. по в. гр. д. № 655/2015 г. на Русенски окръжен съд/. Такава е практиката и на съдилищата в района на Окръжен съд - Варна. Според другото становище, е необходимо наследството да бъде прието по опис от непълнолетния /Решение по ч. гр. д. № 11925 от 2016 г. на СГС; Решение по ч. гр. д. № 13601 от 2016 г. на СГС; Решение № 37/05.05.2016 г. по гр. д. № 16/2016 г. на РС - Трявна; № 66/10.06.2015 г. по гр. д. № 231/2014 г. на РС - Елена, потвърдено с Определение на Великотърновския окръжен съд по ч. гр. д. № 750 от 2015 г.; Определение от 30.05.2016 г. по гр. д. № 3239/2016 г. на РС - Плевен; Решение № 130/08.06.2015 г. по гр. д. № 757/2015 г. на РС -Плевен/. Тези съдилища съблюдават стриктно разпоредбата на чл.61, ал.2 ЗН. При сезирането им с искане за даване разрешение за разпореждане с имущество, придобито по наследство от недееспособен, те дават указания до молителя да ангажира доказателства за приемане на наследството по опис. При бездействие тези съдилища прекратяват производството по делото. Друга група съдилища, които също споделят това становище, не дават указания за ангажиране доказателства за приемане на наследството по опис от молителя, а констатира, че такива не са ангажирани към молбата, поради което я отхвърлят. В този смисъл е произнасянето по гр. д. № 356/2014 г. на РС - Никопол /Решение от 03.10.2014 г./.

Комисията е констатирала противоречива практика по въпроса: „При издаването на разрешение от районния съд по реда на чл.130, ал.3 СК, за извършване на действия на разпореждане с недвижими имоти, с движими вещи чрез формална сделка и с влогове, както и с ценни книги, принадлежащи на детето, необходимо ли е да се изисква представяне на доказателства за приемане на наследството по опис и представлява ли молбата за издаване на това разрешение конклюдентно действие, с което може да се приеме наследството от непълнолетно лице?“

Предвид връзката на въпроса с този по тълкувателно дело № 1/2021 г. на ОСГК, намирам за необходимо да се допълни предмета на т.д. № 1/2021 г. на ОСГК, предвид и наличие на противоречива практика на съдилищата по смисъла на чл. 124, ал. 1 ЗСВ, с въпроса „**При издаването на разрешение от районния съд по реда на чл.130, ал.3 СК, за**

извършване на действия на разпореждане с недвижими имоти, с движими вещи чрез формална сделка и с влогове, както и с ценни книги, принадлежащи на детето, необходимо ли е да се изисква представяне на доказателства за приемане на наследството по опис и представлява ли молбата за издаване на това разрешение конклюдентно действие, с което може да се приеме наследството от непълнолетно лице?“

Предвид гореизложеното, на основание т. 9 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГК, ОСТК, ОСГТК на ВКС е необходимо тълкувателното дело да се допълни и насрочи за нова дата, като се изпратят писма до лицата по чл. 129 ЗСВ, които могат да депозират становища по допълнителния въпрос в указания срок.

С оглед на изложеното,

Р А З П О Р Е Ж Д А М:

I. ДОПЪЛВАМ разпореждането за образуване на тълкувателно дело № 1/2021г. на ОСГК от 10.03.2021 г. на председателя на ВКС, като първият въпрос е под номер 1, по въпроса:

„2. При издаването на разрешение от районния съд по реда на чл.130, ал.3 СК, за извършване на действия на разпореждане с недвижими имоти, с движими вещи чрез формална сделка и с влогове, както и с ценни книги, принадлежащи на детето, необходимо ли е да се изисква представяне на доказателства за приемане на наследството по опис и представлява ли молбата за издаване на това разрешение конклюдентно действие, с което може да се приеме наследството от непълнолетно лице?“

II. ПРЕНАСРОЧВАМ ДЕЛОТО за 16.12.2021 г. от 14 часа, за когато да бъдат уведомени всички съдии от Гражданската колегия на Върховния касационен съд и лицата по чл. 129 ЗСВ.

III. Копия от настоящото разпореждане и от предложението на Комисията да се изпратят на главния прокурор, министъра на правосъдието, председателя на Висшия адвокатски съвет, омбудсмана на Република България, ръководителите на секциите по публичноправни науки и на секциите по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при Българската академия на науките, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“, Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ръководителите на Катедра

„Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, ръководителите на катедрите по гражданскоправни и публичноправни науки при Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, ръководителя на Департамент „Право“ в Нов български университет, програмните координатори по публично право и по частно право към Центъра по юридически науки при Бургаския свободен университет, ръководителя на Катедра „Правни науки“ при Юридическия факултет на Варненския свободен университет, които могат да представят становища **в срок до 30.10.2021г.**

IV. Копия от настоящото разпореждане и от предложението на Комисията да се изпратят и на председателите на апелативните съдилища, на окръжните съдилища и на Софийския градски съд и на председателите на районните съдилища за изразяване на становища в гореуказания срок.

V. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния сайт на ВКС – секция „Тълкувателни дела“.

**ЛОЗАН ПАНОВ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**